

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME IV. — LETO IV.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) JAN. 13., 1921

ST. 10 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

PREDLOGA ZA REGULIRANJE PREGOVNE INDUSTRIJE PRED SENATOM.

PREDLOGA SENATORJA CALDERJA BO OMEJILA PROFITARSTVO S PREGOMOM.

WASHINGTON, 12. januarja. — Ako bo kongres sprejel predlogo, ki je danes prišla pred senat, tedaj bo napravljen velik korak za odpravo verižništva s premogom, kajti predloga določa zvezno reguliranje premogovne industrije s tem, da bi imela vlada pravico, da vsak čas pregleda račune trgovcev s premogom.

Predloga, na kateri je dolgo časa deloval posebni senatni komitej, jasno kaže svoj namen v svojem prvem stavku, v kakem je rečeno, da se mora trgovina s premogom vršiti v interesu in za uporabo ljudstva.

Predlogo je predložil danes popoldne senator William M. Calder iz New Yorka, predsednik komiteja; to je prva rekonstruktivna predloga večjega pomena, ki je bila predložena kongresu po večmesečnem raziskovanju posebnega komiteja.

Senator Calder je obenem razložil, da predloga ne upotreblja vpostavitve nikekega novega vladnega stroja, temveč edinole izkušena sredstva, ki so že v rabi, kot zvezna trgovska komisija, meddržavna trgovska komisija in geološka komisija.

Senator Calder je obenem razložil, da predloga ne upotreblja vpostavitve nikekega novega vladnega stroja, temveč edinole izkušena sredstva, ki so že v rabi, kot zvezna trgovska komisija, meddržavna trgovska komisija in geološka komisija.

Predloga določa: Zvezna trgovska komisija mora zahtevati perijodična poročila o lastovanju, produkciji, distribuciji, itd., ter ima tudi pravico vsaki čas preiskati način trgovanja posameznih premogarskih podjetij.

Predloga določa, da bo moral 90 dni po sprejetju iste vsak premogarski podjetnik ali trgovec, katerega meddržavni promet je v pretekli letu znašal nad \$50.000, dobiti posebno trgovsko dovoljenje, katere ima pravico izdajati edinole predsednik. Kdor bi kršil kake določbe zakona, temu bi se trgovsko dovoljenje lahko odvzelo.

Ameriš. častnik ubit v Vladivostoku od Japonca.

Washington, 12. jan.—Včeraj je bil ustreljen v Vladivostoku poročnik W. H. Lagdon, prvi strojnik na križarki Albany. Kot izgleda, bo ameriška vlada v tej zadevi uvedla temeljito preiskavo.

Državni department je prejel včeraj le kratko poročilo o uboju, sedaj pa je naročil konzulu McGowanu v Vladivostoku, da pošlje nadaljne informacije.

Mornariški department je sprejel dve poročili od admirala Alberta Gleaves, poveljnika azijskega brodočija, ki nemarava oditi v Sanghaj, odtam pa v Vladivostok, da izvede natančno preiskavo.

Brzojavke ki jih sta prejela državni in mornariški department so povdarjale, da japonske avtoritete v Vladivostoku jako močno obžalujejo nesrečni slučaj.

Iz poročila, ki ga je prejel admiral Gleason, je razvidno, da se je poročnik Langdon vračal na krov ladje, in se je nahajal ravno pred glavnim stanom neke japonske divizije, blizu trga Petra Velikega, ko je bil ustreljen. Umrl je čez par ur.

Drugo poročilo, ki je prejel admiral nocoj pravi:

"Japonsko vojaško poveljstvo poroča naslednje: Straža pravi, da je njegov sum vzbudil nek tujec, ki nosil v roki luč, da ga je pozval, da se ustavi, da pa tega ni napravil, temveč ustrelil iz revolverja; straža je na to ustrelila, nakar je tujec ustrelil še dvakrat, straža pa tudi.

Langdon pa je na smrtni postelji izjavil, da se je vračal na ladjo, ko je priteklo izpred divizijskega glavnega stana stražnik preko ceste in zavzel pozicijo kot da hoče napasti z bajonetom. Potem se je ustavil ter ga vprašal: Amerikanski? Poročnik je potrdil, nato pa nadaljeval svojo pot. Ko se je nahajal šest korakov od stražnika, je ta ustrelil poročniku v hrbet, nakar je slednji ustrelil dvakrat iz samokresa.

Poročnik Langdon je doma iz Jamaica Plain, blizu Bostona, Mass.

Vojna v tekstilni industriji.

Lawrence, Mass., 12. jan. — Jos. Salerno, tajnik krajevne uniije tekstilnih delavcev, je danes podal izjavo, v kateri pravi, da naznanilo o znižanju plač tekstilnih delavcev ne pomeni nič drugega kot napoved vojne delavstvu.

Objava tajnika Salernoja z ozirom na 22½ procentno znižanje plač, katero je naznanil predsednik American Woolen Co., William M. Wood, kakor tudi druge tovarne, se glasi:

"Mi odgovorjamo, da priznavamo napoved vojne, da se je bitka pričela, in da se bodo spopadi iz leta 1912 in 1919 začeli ob prvi ugodni priložnosti, ter da se bomo borili toliko časa, dokler se nas ne prizna kot ljudi, ki jim ni mogoče odvzeti pravico do življenja, svobode in sreče, češ, da je vse to brezpotrebno in razkošno."

—**Ker je dosedanji ravnatelj javnih parkov F. E. Waite odšel v Columbus, ker ga je governor Davis imenoval svojim tajnikom, bo župan Fitzgerald danes imenoval novega ravnatelja za javne naprave.**

ODŠKODNINSKO VPRAŠANJE POVZROČILO PADEC FRANCO-SKE VLADE.

PARIZ, 12. jan. — Danes popoldne je padlo francosko ministerstvo, kateremu je načeljeval ministrski predsednik Leygues. Vzrok Leyguesovega padca tiči v tem, ker je večina poslancev prepričana, da Leygues v svojih pogajanjih z Nemci ni bil dovolj trd, in ker so se bali, da ako ostane Leygues na vladi do 1. maja, bi Nemci ne hoteli izvršiti odškodninskih pogojev. Leguesu je parlament dal nezaupnico, in sicer je glasovalo proti njemu 463 poslancev, zanj pa le 125.

Zelo zanimivo je pač dejstvo, da je Leyguesov padec povzročil ravno predsednik Millerand, ki ga je sam izbral ministrskim predsednikom, ker je mislil, da bo slepo orodje v njegovih rokah, in da bo vedno le njega vprašal za nasvet. Sedaj je Millerand naznanil, da bo onemu, ki mu izroči sestavo novega kabineta, naložil svoje lastne pogoje.

Kot se govori, je Millerand pripravljen sprejeti ministrskim predsednikom bivšega predsednika Poincaréja, Brianda ali pa predsednika parlamenta, Raoul Perret-a, da pa ti trije nečajo sprejeti, ako se jim ne da proste roke pri sestavi kabineta.

Zato se domneva, da se bo jutri Millerand obrnil na Ch. Du Monta, ki je član parlamenta, da sestavi novi kabinet. Du Mont je univerzitetni profesor po poklicu.

Millerand je bil nezadovoljen z Leyguesom izza londonske konference začetkom decembra, ko mu je ob odhodu naročil, da naj dobi garancije proti povratku kralja Konstantina na grški prestol. Ne le da se mu to ni posrečilo, temveč podvzel je celo korake na lastno pest in proti naročilom Milleranda.

Millerand je sicer za časa, ko je bil ministrski predsednik, sam ravno tako napravil, toda očitno je mišljenja, da se mora sedaj, ko je on predsednik republike, v tem oziru uvesti nov red.

Nikakor ni gotovo, da bo parlament odobril Du Mont-a. En vzrok je ta, da Briand, ki ima precejšnjo kontrolo nad parlamentom, ne veruje v Millerandovo idejo o moči francoskega predsednika, temveč je za to, da je ministrski predsednik prava glava vlade. Zanimivo je pač to, da je Millerand začel postopati ravno tako, kot se je balo, da bi postopal Clemenceau, vsled česar se slednjemu ni hotelo dati predsedniške časti.

Veliko ubitih v indijskih nemirih.

Allahabad, Indija, 12. jan. — Nemiri v provincah Agra in Oudh se nadaljujejo, in več oseb je bilo ubitih. V okraju Rea Bareli je bilo izvršenih šest sto aretacij. V Rea Bareli je tristo civilistov skušalo napasti ječo. Vojaki so ustrelili, ter ubili tri ter jih ranili sedem. Policija je ustrelila tudi na množico, ko je napadla bazar v Putsatganji, pri čemur so bile ubite štiri osebe.

Sultan v okraju Pur je poslal nujen apel za angleško pomoč. — Nemiri so se pričeli, ko so veleposelniki skušali razbiti sovjetje, kateri so se osnovali v številnih vaseh. Sovjetsko gibanje raste, in računa se, da šteje 100.000 članov.

—**Prohibicijski biriči so včeraj obsikali dom George Pinterja, ker so ga imeli na sumu, da izdeluje prepovedane kapljice. Ker niso našli ničesar, so začeli dregati po vodnjaku ter privlekli na dan steklene rozinovce. Pinter je bil postavljen pred komisarja Maguireja, ter izpuščen na svobodo šele, ko je bila zanj položena varščina \$1000.**

—**V preteklem letu je umrlo v Clevelandu 9996 oseb, leta 1919 pa 9932. Ker pa se je prebivalstvo nekoliko povečalo, se je smrtnost procentualno celo nekoliko znižala in ne zvišala.**

RUSKI VTISI.

On je priznaval, da bo to vzelo dolgo časa medtem ko je Moskva očitno želela dobrih rezultatov.

Cisto priprosto dejstvo je, kot sem spoznal iz pogovora, ki sem ga imel z Radekom, ko se je ravno vrnil iz Baku, da je vzhodna politika Rusije edinole taktična. Njena politika ni drugača kot ofenziva proti Angliji. Lenin kot Napoleon udarja na najbolj ranljivo mesto Anglije. Radek mi je s svojo običajno "premišljeno nepremišljenostjo" podal več podrobnosti celotnega načrta, toda ni dvoma, da je tudi dosti izpuštil. Jedro vsega, kar je dejal pa je to, da Moskva danes razpolaga z vsemi ključi te intrige, in da kontrolira ves eksplozivni material za nameravani požar.

Z drugimi besedami povedano: gre se samo, da-li se da na razpolago orožje in municijo ali se ne da. Rusijo bo storila prvo al pa drugo, kakor bo hotelo angleško zunanje ministrstvo: mir ali vojno. Ako bi Rusija na vzhodu propagirala komunizem, tedaj bi se seveda lahko zgodilo, da bi delala kot bi se ji zljubilo ne oziraje se na to, kaj napravi Anglija. Bilo bi celo prot njenim principom, ako bi s svojim delom ne nadaljevala. Toda nacionalizem ni njena vera. Nacionalizem je samo krik, katerega se uporablja začasne taktične namene. Veljalo bi jo čisto nič, ako bi se ga vzdržala.

Moje lastno razumevanje "oborožene doktrine" torej je, da je v poglavitnem samo defenzivno orožje.

Moskva si bo prizadevala zbuditi zapadne mase, apelirala bo celo na rodove vzhodnih dežel, dokler ji zapiramo pot v zunanji svet in podpiramo brezkončno vrsto sovražnikov, ki jo napadajo. Misel, da predpostavljajo vojno, in da namenoma postavljajo diktatorstvo na neprestano vojno, je velika zmotnjava.

Resnično je ravno nasprotno; za tri četrtine njenih teškoč je odgovorna vojna. Mir ji nudi edino priliko, da reši njene probleme industrije, transporta in preskrbe živeža. Vsak komunist, pa naj bo še tako fanatičen, faktično vsak Rus, mi je povedal to, tako, da sem bil končno že utrujen. Toda, ali ni narod odgovoril na poziv Moskve tekom poljskega napada, se bo vprašal čitatelj. Ali se ne bi lahko zgodilo, da bi Moskva izrabljala ta patrijotizem in nadaljevala z vojno? Resnica je, da se je takrat ruski narod jako patrijotično odzval klicu na vojno, toda prepričan sem, da se je ruski narod še veliko bolj patrijotično odzval klicu na rekonstrukcijsko delo, ki e bil izdan na narod ravno nekoliko pred poljskim napadom. Ni je bilo dobe, odkar je prišla na površje sovjetska vlada, da so moške uživali tako mirnost in zaupanje, kot v prvih mesecih leta 1920.

Toda Rusi niso Francozi in Napoleonska primera bi nas lahko zavodila daleč na stran. Rusi se vojne ne vesele. Oni nikdar ne mislijo na vojno slavo, in vedo, da ne prinese drugega kot lakoto. Jaz sem trdnoprepričan, da ako bi hoteli dati Rusiji mir, bi se narod pogajal na delo za izobrazbo in konstrukcijo z navdušenjem in veseljem, ki bi poglalo oboroženo doktrino v mračno cesarstvo te-

orije. Pretekla bodo leta, predno se bo njeno razbito življenje vsaj nekoliko olajšalo, in še več let bo vzelo, predno more izvršiti svoje visoke ambicije splošne izobrazbe in splošnega blagostanja.

Ona ne more izvesti svetovne revolucije. Mož, ki jo lahko napravijo, mož, katerih blazen strah jih obseja k temu, da jo pripravljajo, ni iskati v Moskvi, temveč v Parizu. Ako Francija podaljša dobo militarizma, ako prepove Nemčiji pravico do upanja, in predvsem, ako uniči nujeno ekonomsko življenje z zasedbo ruhrskih rudnikov, ali ako izroči Šlezijo Poljski, tedaj prav gotovo vidim nov poizkus Moskve, da vprizori revolucijo na zapadu. Nevarnost ni v domišljiji, temveč ako pride, tedaj bo našega lastnega izdelka. Moskva ni v stanu povzročiti evropske revolucije. Ona more le žeti, kjer smo mi sejali obup.

Dve revoluciji.
Ko sem se vrnil iz Moskve, sem zapazil, da so bila vprašanja mojih prijateljev dvojna. Nekateri so pričeli pogovor z vprašanjem: "Kaj mislite, ali moramo mi storiti enako?" — Drugi so vprašavali: "Ali bo boljševev ostal?"

Ta dva tipa vprašanj pokazujeta dva različna načina, po katerih se gleda na rusko vprašanje, in čas je, da podam svoj odgovor.

Prvo vprašanje sem imel v mislih jako redkokdaj. Po mojem poznanju zgodovine igraja volja in izbira jako malo vlogo pri ustvarjanju revolucij. Ako kdaj pride dan, ko bo angleška država razbita in v razvalinah, ako bo naše brodoge uničeno celo brez slavnega boja, ako se naši vladarji in državni zadušev v škandalu in sramoti, ako morajo naši delavci in delavke zavzeti svoje mesto v krušni vrsti opolnoči, da si zagotovijo priliko, da dobe kos kruha za zajutrek, tedaj bo vprašanje, da-li vprizorimo revolucijo, nujno in resnično. Agitator, ki želi revolucije, bo samo pasiven stvor, katerega bo nesla naprej povenjen javnega mnenja, in filozof, ki bi se ji hotel protiviti, bi ne štel več kot ničevna pena. Dokler se država ne začne bližati takemu stanju moralnega in ekonomskega propada, tvori razpravljanje dobičkov iz izgube potom revolucije le akademsko vajo, in kdor bi jo propagiral, bi samo tratil čas.

Rusi sami se komaj zavedajo, kako izredno čudni so bili odnošaji, pod katerimi je revolucija uspela. Industrijalno prebivalstvo je pomagalo, ker je trpelo lakoto. Kmetje so pomagali, ker so hoteli zemljo. Armada je pomagala, ker je bila premagana in trudna bojov. Celo v centralni Evropi, kjer vlada isto napol-lakotno stanje in isto razpoloženje poraza, mislim, da je uspeh socialne revolucije jako dvomljiv, prvič, ker je na mesto plačane armade stopil narod, drugič pa zato, ker kmetje navadno poslušajo zakon. Celo v Italiji, kjer so ekonomske kot moralne razmere ugodne za revolucijo, pa je jako teško misliti o njej resno, in sicer iz enostavnega razloga, da bi bila v telku par mesecev v velikanskih stiskah radi pomanjkanja premogov in žita.

(Dalje prih.)

Premogariji protestirajo.

Columbus, 12. jan.—Danes je šlo v državno zbornico vseh 200 delegatov premogarske konvencije za državo Ohio, da protestirajo proti predlogi za ustanovitev državnih konstablerjev, katero je v tork predlagal republikanski poslanec Harding iz Warren okraja.

To se je napravilo, potem ko je podpredsednik državne organizacije, William Rov, držal govor, v katerem je izjavil, da obijnski premogariji lahko pričakujejo isto kot se je dogajalo v preteklem letu v Pennsylvaniji, kjer imajo državne konstablerje. Dejal je:

"Zgodovina štrajkov nam kaže, da so državne konstablerske čete vedno branile le interese premogovnih družb, da so izzivale nemire za najmanjše stvari, in povzročale brezpotrebno prelivanje krvi.

MESTNA HISA V COLUMBUSU ZGORELA.

Columbus, 12. jan. —Nocoj se je v stari mestni hiši tega mesta pojavil ogenj, ki je slednjo popolnoma uničil. V manj kot eni uri je bilo konec poslopju, ki je bilo zgrajeno pred petdesetimi leti. Poslopje je bilo vredno \$300.000, in sploh ni bilo zavarovano. Ogenj se je najprej pojavil v ženski oblačilnici v tretjem nadstropju. Ko je bil dan alarem se je ravno vršila seja mestnega koncila. Vsi odborniki so brez vsake zmenšnjave zapustili poslopje. Z izjemo blagajniških rekordov, so vsi mestni dokumenti uničeni.

VELIKA TOVARNA ZA AVTOMOBILSKE OBROCE ZAPRLA VRATA.

Buffalo, 12. jan. — Dunlop Tire and Rubber Co., je popolnoma prenehala z obratovanjem. V naznanilu, ki ga je podal direktorij družbe, je rečeno, da se z obratovanjem najbrže ne bo pričelo pred 1. aprilom. Družba je zgradila svojo tovarno šele pred letom in pol, ter je porabila za gradnjo \$36.000.000.

D'ANNUNZIO BOLAN.
London, 12. jan.—Neka brzojavka, ki jo je dobil londinski "Times", pravi, da se je D'Annunzio močno prehladil in da je v postelji.

Lokalne novice.

Poročena dovoljenja so dobili: Frank Vrček, iz Bedford, O., in Agnes Hočevar, 9613 Reno ave.; Jos. J. Drugović, 19708 Shawnee ave., in Marju Jeršin, 1066 E. 66. St.; Anton Mavsar, 720 E. 155., in Pavlina Klemenčič, 653 E. 160. St.; Anton Zupančič, 1205 E. 168 St. in Anna Grandolič, 15302 Daniel ave.; John Novak, 6305 Glass ave., in Ana Nitko, 6424 Spilker ave.

Kot znano, hoče nastaviti Illuminating Co., ki oskrbljuje električno silo za cestno-železniško družbo, višjo ceno, akoravno ima sklenjen kontrakt do 1934. Družba zahteva \$7,000,000 več na leto, kot pa je določeno v pogodbi. Mestna vlada je sedaj začela misliti, da bi mestna elektrarna prevzela preskrbo električne sile, in komisar za javne naprave pravi, da bi bilo treba mestno elektrarno le nekoliko povečati, pa bi se ta lahko napravilo. Tako se bo najbrže tudi napravilo, ako bi državna komisija za javne naprave ugodila zahtevi Illuminating Co.

Razbijalci zlatarskih oken so zopet na delu. Včeraj, ko se je pričel daniti, je nekdo zagnal kamen v okno zlatarne na 711 Euclid ave. ter odnesel za \$350 vrednosti. Nekoliko naprej na 805 je bila ob nekako istem času ubita šipa razstavnega okna, toda vzete je bilo samo za \$25. Tatomom se je gotovo mudilo.

Mestna zbornica je na pondeljki seji sklenila, da se odpravi služba nadziralca mestnih prodajalnic mehkih pijač in sladoleda, ki so poleti odprte po parkih. Službo je dosedaj imel Ulrich Richer, ki je v zadnjem času povzročil toliko rabuke pri clevelandski policiji, in dobival je \$2,400 letne plače.

V deški obleki je pobegnila z doma svoje mačehe 15letna Evelyn Redman, ki je doma iz Loraina.

"Pritrepala" je v Cleveland, na kolodvoru pa jo je opazil policist Lucas, kateremu se je njeno obnašanje zdelo malo sumljivo. Vprašal jo je, kaj išče, in kdo da je. Dekle v deški obleki je tedaj priznalo, da se je preoblekla, da je lažje ubežala, in da išče svojega očeta, ki je agent po poklicu. Dekle se je poslalo v polbojševalnico.

Sodnik Stevens je dobil zopet eno grozilno pismo, v katerem se mu naroča, da preneha s svojo teroristično taktiko napram kršilcem prohibicije. Pismo, na katerem ni nihče podpisan, se glasi: "Ako ne prenehate s svojim postopanjem, hoste videli, kaj se bo zgodilo. Mi vam damo 60 dni v premislek, potem pa si le kupite belo srajco." Sodnik je bolj trdovraten kot kdaj prej. Potem ko je pričel pismo, je poklical dva kršitelja John Phillipsa in Jos. Poopralda, 4610 Detroit ave. Ter je vsakega obsodil na \$1,000 kazni.

Sodnik Levine je včeraj opozoril ravnatelj za javno varnost, Antona B. Sprostyja, da v ognjegašnem departmentu uvede 8-urno delo, kot se je imelo zgoditi že leta 1918, ker je ljudstvo glasovalo za 8-urno delo mestnih ognjegašev, ali pa mu bo naložil \$500 denarne kazni in 10 dni zapora. Mestni pravdnik Woods pa pravi, da se Sprostyju ni treba nič bati, ter da bo on vložil priziv na apelatnem sodišču, ki bo podalo odločitev o tej zadevi.

Policija je včeraj aretirala 18letnega Matthew Curleyja, in išče še enega možkega v zvezi s poizkušnim napadom na 17letno Florence Kramer, stanujočo na 1494 E. 66. St., ki se je nahajala v družbi z neko svojo prijateljico. Moško sta povabila dekletu v avtomobil, ter peljala v v Edgewater park. Ob poizkušnem napadu sta dekletu pričeli kričati, nakar sta lopova zbežela ter pustila dekletu in avtomobil v parku.

Manica Komanova: MOJA ZVEZDA.

Božična noč, srečna noč! "V tej blaženi noči vidijo nekateri srečni ljudje ravno o polnočni uri na nebu svitlo zvezdo, katere se drži zlat križec. Ta zvezda pomenja srečo za vsakega, ki jo vidi. Seveda jo morejo videti le oni, ki so v popolni milosti božji!"

Tako nam je pravila mama in užaljena je bila, ako jej nismo verjeli.

Da, da, bilo je lansko božično noč, ko mi je prigovarjala zlata mamica, naj grem iskat "srečno zvezdo!" A jaz je nisem slušala! Sedla sem k peči poleg nje ter se začela razgovarjati z njo o tem in onem. Zalostne misli so mi vstajale v duši, a skušala sem jih dobri mamici prikriti. Slutila sem namreč, da bom morala prav kmalu oditi po svetu in da nocoj zadnjič obhajam sveti večer v hiši, kjer mi je tekla zibelka, v hiši, na katero me priklepa tisoč srečnih spominov.

Zrla sem nepremično v ljubo mamico in zdelo se mi je, da zrem v ono "srečno božično zvezdo," ki mi zatone kmalu—prekmalu. Kakor sem slutila, tako se je zgodilo. Se tisto leto smo dobili v hišo novo gospodinjico, ki je zavzela moje mesto, a jaz sem morala po svetu.

Poslovala sem se od rodne hiše z ono nepopisno bridkostjo v srcu, ki jo okuša le oni ki hodi po tisti poti, na katero sem bila primorana stopiti jaz!

Ej, pot od doma je grenka, grenka! Njena prijaznost nasproti mojemu prijatelju je bila torej umljiva. Jezilo me je le dejstvo, da sem igral pri čeli tej zadevi ne-hvaležno vlogo slona. Cemu me je sploh vabil s sabo, ko bi lahko sam užival srečo njene bližine? Vino je tudi sam plačal, pa kar s stotakom. Ali se je hotel ponašati s tem? Prstana tudi ni imel na roki.

Celo pot domov grede in še doma sem razmišljal o prijateljevih krivih potih. Ali naj mu razodenem, da poznam vse njegove skrivnosti? Ne! To je vsekako njegova privatna zadeva, ki mene nič ne briga. Kako naj zatrujem nesrečni gospej še nadalje prijateljevo stanovanje ravno v času, ko je bila prepuščena njegova žena svoji boli, iz katere se tako lahko izcimi ženska zaupljivost! Pokukal sem v roman, nadaljevanje me ne zanima, dejanje naj se razvija samo in za režiserja v žalogratih tudi nimam talenta.

Igravec sem pa le bil. Vloga prehlajenega bolnika je bila v dobrih in spretnih rokah. Tako sem se vživel vanjo, da sem začel celo pokašljavati. Prijateljeva soproga mi je poslala po služkinji lipovega čaja in mi priporočila potenje, da se me ne loti plućnica. Srečo sam mi je prinesel tri romane.

Minilo je par dni. Romani so bili prebrani. Iz soseščine nisem dobil nobenih vesti, vsled česar nislo z mojim prehladom ne na prej, ne nazaj. Naj mi je tudi ugažalo kuhano vino, gorak čaj, začel sem si slednjič vendarle gostilniškega zraka in kavarniškega dima.

Prijatelj me je prišel obiskat. "Vabim te drevi k sebi. God obhajamo moje žene. Par buteljk in nekaj prigrizka. Zate je že prostor pripravljen blizu štedilnika. Upam, da ti je že odleglo. Videti si danes barve, tudi oči nimaš več tako zalitih. Le pridi!"

Z vzrokom je na mah odpadla tudi moja bolezen. Zakonski spor je torej poravnal. Kako? Vrag vedil! Zavriškal bi bil samega veselja, toda prijatelj ni smel vedeti, da mi je pregnal sugestivnim potom ves prehlad.

"Nekoliko bolje mi je na vsak način, sem legal, "po kosilu mi je dišala celo prva cigareta po tolikem času. Ce se bolezen ne poslabša, pridem; Hvala za vabilo!"

Večerja, vino, cigarete so kar vidno delale čudeže. Pri štedilni-

CUNARD ANCHOR LINE
LADJA ITALIA
LADJA PANNONIA
DUBROVNIK IN TRSTU
1. FEBRUARJA
Cena za tretji razred: \$125.00
DODATNO \$5.00 VOJNEGA DAVKA.

OGLAŠUJTE V ENAKOPRAVNOSTI

silo pollaščalo hrepenenje po domu, po manici in njeni ljubezni, po oni ljubezni, ki jo more gojiti do svojega otroka le mati in nihče drug na svetu...

In tako se je zopet nagnilo leto in zopet je napolnil sveti večer. O, s kolikim veseljem sem u-lurala pot pod noge, hoteč doma obhajati božično noč! Z nebesnega oboka so začele vedno gosteje gledati name zvezde, ki so s svojo lučjo še bolj podžigale v meni hrepenenje, da vidim čim prej mojo "srečno zvezdo," oblagodarjeno z bogatim žarom materine ljubezni!

Ze sem se bližala domači vasi. Tupatam me je ustavil kak znavec, prijazno vabeč, naj stopim z njim v hišo, do praznujem pri-

Damir Feigel: NA KRIVIH POTIH.

Konec.

Njena prijaznost nasproti mojemu prijatelju je bila torej umljiva. Jezilo me je le dejstvo, da sem igral pri čeli tej zadevi ne-hvaležno vlogo slona. Cemu me je sploh vabil s sabo, ko bi lahko sam užival srečo njene bližine? Vino je tudi sam plačal, pa kar s stotakom. Ali se je hotel ponašati s tem? Prstana tudi ni imel na roki.

Celo pot domov grede in še doma sem razmišljal o prijateljevih krivih potih. Ali naj mu razodenem, da poznam vse njegove skrivnosti? Ne! To je vsekako njegova privatna zadeva, ki mene nič ne briga. Kako naj zatrujem nesrečni gospej še nadalje prijateljevo stanovanje ravno v času, ko je bila prepuščena njegova žena svoji boli, iz katere se tako lahko izcimi ženska zaupljivost! Pokukal sem v roman, nadaljevanje me ne zanima, dejanje naj se razvija samo in za režiserja v žalogratih tudi nimam talenta.

Igravec sem pa le bil. Vloga prehlajenega bolnika je bila v dobrih in spretnih rokah. Tako sem se vživel vanjo, da sem začel celo pokašljavati. Prijateljeva soproga mi je poslala po služkinji lipovega čaja in mi priporočila potenje, da se me ne loti plućnica. Srečo sam mi je prinesel tri romane.

Minilo je par dni. Romani so bili prebrani. Iz soseščine nisem dobil nobenih vesti, vsled česar nislo z mojim prehladom ne na prej, ne nazaj. Naj mi je tudi ugažalo kuhano vino, gorak čaj, začel sem si slednjič vendarle gostilniškega zraka in kavarniškega dima.

Prijatelj me je prišel obiskat. "Vabim te drevi k sebi. God obhajamo moje žene. Par buteljk in nekaj prigrizka. Zate je že prostor pripravljen blizu štedilnika. Upam, da ti je že odleglo. Videti si danes barve, tudi oči nimaš več tako zalitih. Le pridi!"

Z vzrokom je na mah odpadla tudi moja bolezen. Zakonski spor je torej poravnal. Kako? Vrag vedil! Zavriškal bi bil samega veselja, toda prijatelj ni smel vedeti, da mi je pregnal sugestivnim potom ves prehlad.

"Nekoliko bolje mi je na vsak način, sem legal, "po kosilu mi je dišala celo prva cigareta po tolikem času. Ce se bolezen ne poslabša, pridem; Hvala za vabilo!"

njem sveti večer. Toda gnalo me je z vso silo naprej proti rodni hiši...

Mamica je že čakala name. Prihitela mi je naproti ter me odvedla v hišo. In zopet sva, kakor pred letom, sedli k peči ter se zapletli v živahen pogovor. In ko sem zrla v ta dobrosrčni obraz, ko sem stiskala njene vele roke, tedaj me je vso prevzela ena sama velika želja, a to ni bila več želja, ampak globoka pobožna molitev, ki je kipela iz dna otroškega srca tja gori nad oblake:

Let pastj dobrotno nebo še mnogo let nasti sijati v moje oblako življenje moje najlepše, moje najsvetlejšo zvezdo—materino srce!

ku mi je postajalo celo prevročje. Zadovoljen sem bil, gospa vesela, Strečko razposajen.

"Ugenite, kaj mi je prinesel moj mož v dar?" me je vprašala gospa in gledala presrečna svojo Strečkota.

"Moderno bluzo, nov klobuk, svilen dežnik?"

"Ne, ne, en kilogram slanine mi je prinesel." Gospa je vatala, vzela s police krožnik, postavila ga na mizo in občudovali smo vsi trije slanino. Bila je tri prste debela, bela kakor sneg z rožnato plastjo v sredini. Koža je bila precej debela in dobro posoljena.

"Vi drugi imate karte, jaz imam pa postrani klobuk in dobim slanine brez njih. Da vamo povem, kako sem prišel do slanine. Pred približno enim mesecem sem prišel v gostilnico, kjer sva zadnjič pila vino, če se še spominjaš. Bil sem sam. V pogovoru z gospodinjjo sem zvedel, da so klali prejšnji dan prešiče. Priporočil sem se za par kil slanine. Obljubila mi je pet kilogramov. Vsak večer in če sem mogel tudi popoldne sem zahajal v krčmo. Vino mi sicer ni ugažalo, a žrtvoval sem se. Da ne ugame ženka mojih misli, sem bil le malo doma. Cez teden dni sem opomnil gospo na dan obljubo. "Nisem pozabila, štiri kilograme že dobiš!" Prinesel sem otrokoma igračo, vozil vsak dan nove goste v obscurno vaško krčmo, plačeval, samo da ne pozabi gospa name. Zopet sem priložil gospej obljubo v spomin. "Obljuba mi je sveta! Na vsak način dobiš tri kilograme!" God se je bližal in segel sem po skrajnem sredstvu. Podaril sem gostilničarju bosenski tobak. Težka mi je bila ločitev od njega, rajši sem sam kadil ogrsko travo in bukovo listje. Povprašal sem po slanini. — "Cez tri dni dobiš lep kos, dva kilograma je bosta!" V teh dneh sem pil na žive in mrtve. Sreča, da je bilo vino krščeno. In danes sem dobil slednjič, reci in piši: en kilogram slanine. Da se slanina tako naglo topi, nisem vedel. Ako računam pijačo, igrače (račune sem hranil radi kontrole)—in tobak, sem zapravil celega prešiča iz mirnih časov.

"Prihodnjič prepusti rajši meni kuhinjske posle, denar prihraniš in za par metrov čipk ali sploh za kako drugo ročno delo si upam dobiti tudi jaz slanino."

"Ob enem se izogneš ločitvi zakona in ohraniš prijatelja pri najlepšem zdravju!" sem dodal v mislih, pogledal gospo in opazil, da se je popolnoma strinjala z mojimi mislimi.

(Konec.)

MALI OGLASI
POZIV!
IŠČE SE SLOVENKA
PRODA SE BRIVNICA
IŠČE SE SLOVENSKO DEKLE

MI POŠLJEMO DENAR POVSOD
OTIS & COMPANY CLEVELAND

RESNICO IZVESTE
THE W-K DRUG CO.
Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

MI IZPOLNJUJEMO ZDRAVNIŠKE RECEPTE TOČNO IN NATANČNO.
JOHN KOMIN, Lekarinar.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.

OTIS & COMPANY
216 Superior Ave. N. E.
Navzdol po stopnicah Cuyahoga Bldg.
Nasproti pošte.

Mohar & Oblak,
9206 Superior Ave.
PRVA SLOVENSKA PLUMBERJA

PRODAJAMO HIŠE - LOTE in FARME
ISTOTAKO ZAMENJAMO FARME ZA POSESTVA V MESTU.

FRANK PIRC
5911 ST. CLAIR AVE.
Slovenski sedlar.

IZOBRAZBA JE TEMELJ VSAKEGA NAPREDKA!
Veliko ljudi je, ki imajo veliko voljo, toda manjka jim izobrazbe, za to ne morejo naprej.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVANJE ZNAMKE.
Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje.

AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKA TISKOVNA DRUŽBA
6418 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

DR. L. A. STARCE
OPHTHALMOLOGIST
Edini slovenski ophthalmologist v Clevelandu.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

Gramofonske Plošče
zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

Tiskovna Družba

THE American-Jugoslav Ptg. & Pub. Company.

6418 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna
Tiskovine
Dnevnik
Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.
Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.
Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.
Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551 6418 ST. CLAIR AVENUE.